

Birocrazia stravagada en ils fatgs da sanadad

La regenza prenda posiziun tar la dumonda da deputà Romano Paterlini (pcd Alvaschagn)

DA MARTIN CABALZAR / FMR

■ **Dapi onns creschan tant ils custs da sanadad sco las premias da las cassas da malsauns. Dentant er ils custs en chasas d'attempads e da tgira s'augmentan onn per onn, tranter auter era pervi da la burocrazia creschenta.**

Quest malesser ha intimà deputà *Romano Paterlini* (pcd, Alvaschagn), sustegnì da passa la mesadad dal parlament, d'intervegnir cun ina dumonda parlamentara.

Birocrazia stravagada

La burocrazia, dentant er il svilup general dals salaris, l'augment da las pretenziuns da qualitat tar la construcziun ed il manaschi sco er auters svilupps chaschunian custs supplementars per las abitantas ed ils abitants da las chasas e quai tant per las cassas da malsauns sco per las vischnancas. I dettia bain numerusas prestaziuns che stoppian vegnir furnidas a favur da las cussadentas e dals cussadents da talas chasas. Bleras da quellas concernian dentant era prestaziuns che n'hajan nagin connex direct cun in'assistenza qualitativa da las abitantas e dals abitants. Quai na sajan betg prestaziuns en il sector da tgira u dal servetsch da chasa e da hotellaria, mabain prestaziuns administrativas sco per exempel il rendaint, la moda e maniera da la revisiun sco er mesiras per garantir la qualitat.

Blers manaschis pitschens

Uschia pretendia la lescha per la promozziun da la tgira da malsauns e l'ordinaziun correspundenta che las chasas da tgira stoppian far il rendaint tenor ils principis da la fundaziun Swiss GAAP RRQ. Quai cumbain che questas prescripziuns èn previstas per manaschis cun passa 50 plazzas a temp cumplain, ina summa da bilantscha da 10 milliuns ed ina svieuta annuala da 20 milliuns. Sco quai ch'ils interpellants fan valair dettia dentant tranter las 53 chasas da tgira en il chantun numerus manaschis pitschens ch'hajan per part main che 20 letgs e che na cuntanschian per lunsch or betg las grondezzas numnadas.

Sumeigliant saja era cun las prescripziuns chantunales pertutgant la moda e maniera da la revisiun. Tut las chasas stoppian far la medema revisiun, independentmain da la grondezza da la chasa. Quai malgrà che quai na fissia betg necessari tenor il dretg d'obligaziuns. Da la regenza han ils interpellants vulì savair per tge motivs ch'il chantun insistia sin la burocrazia numnada e tge niz che la burocrazia descritta portia a las abitantas ed als abitants da chasas fitg pitschnas. Plinavant vulan els savair tge avantatgs che las vischnancas che ston surpigliar ils deficits han tras questas prescripziuns chantunales ordvart severas.

En sia resposta punctuescha la regenza che la revisiun parziala da la lescha per

Regenza e cussegl grond han apparentamain opiniuns differentas davart la burocrazia en ils fatgs da sanadad.

MAD

promover la tgira da malsauns e l'assistenza da persunas attempadas e da tgira che datescha da l'onn 2010 saja vegnida elavurada cun la participaziun dals acturs pertutgads. Tant las federaziuns grischunas da chasas ed ospitals e la spitex sco la Cuminanza d'interess da las tgirunzas e

dals tgirunzs diplomads che lavuran sin agen cust sco era la gruppa regiunala da la cussegliaziun per mammas e per babs sajan vegnidas consultadas. En il sector da las chasas da tgira sajan vegnida resguardada la gronda part dals giavischs inoltrads. Unicamain il rendaint ed il

pajament mensil da las contribuziuns chantunales da prestaziun n'hajan betg pudì vegnir resguardadas pervi da la mancanza da resursas da personal tar l'uffizi da sanadad. Il rendaint haja lieu mintga quartal per tut ils furniturs da prestaziuns subvenziunablas.

Ils avantatgs dal nov sistem

La regenza constatescha ch'il maun public paja contribuziuns considerablas a favur da la finanziaziun restanta da prestaziuns da tgira e da singuls subjects. Da las novas prescripziuns resultian differents avantatgs, sco meglra trasparenza e cumparegliabladad dals quintes. Quai saja ina basa fidada per realisar il sistem da finanziaziun tenor prestaziun e furneschia la basa necessaria per fixar annualmain ils custs reconuschids, la participaziun maximala dals cussadents sco era las contribuziuns chantunales e communalas.

Ultra da quai resultian per las vischnancas, dentant era per las chasas da vegls e tgira a lunga vista avantatgs, malgrà che l'introducziun chaschunia al cumenzament custs supplementars. In rendaint modern saja dentant in instrument directiv fidà, lubeschia da standardisar la documentaziun e porschia ina meglra posiziun per contrahar cun ils finanzaders, saja quai cun assicuranzas u cun il maun public.